

Algemene beschouwingen 2025

Lang geleden mocht ik voor het eerst mijn stem uitbrengen.

Na gedegen onderzoek, u kent mij, kwam ik uit bij de toen nog relatief jonge partij Democraten 66.

Als fervent boekenlezer en bibliothecaris in opleiding kende ik natuurlijk al de onlangs op 93 jarige leeftijd overleden Jan Terlouw. Hij heeft mij en vele anderen geïnspireerd. Jan Terlouw was een wijs man.

Hij dacht goed na over de toekomst en bedacht de toekomststoel.

Hoe symbolisch dat wij vandaag een toekomststoel te leen kregen.

Voor velen is Jan Terlouw echter bekender door een ander symbool, het touwtje uit de brievenbus.

Zijn oproep dat het vertrouwen in elkaar terug moet komen.

Daar werd ook wel schamper over gedaan.

Zo van dat was vroeger, daar kan je nu niet meer mee aankomen.

Voor Jan Terlouw stond het touwtje echter symbool voor wat hij zag als een groot maatschappelijk probleem: het gebrek aan onderling vertrouwen.

Zonder vertrouwen bereik je niks, vond hij.

Dat hebben we het afgelopen jaar helaas kunnen zien in de landelijke politiek.

Jan Terlouw riep ons politici op om het goede voorbeeld te geven.

Om het vertrouwen in elkaar te herstellen.

Om samen te werken aan een gezonde aarde en een gezonde samenleving.

Om goede voorouders te willen zijn.

Daarmee kom ik bij de agenda van vanavond, want we hebben het hier over de toekomst van en in West Betuwe.

De perspectiefnota is tamelijk beleidsarm, dat past wel een beetje bij wat ik leerde over de cyclus van een raadsperiode.

De eerste twee jaar worden plannen gemaakt, het derde jaar geoogst en het laatste jaar staat in het teken van de naderende verkiezingen.

Dat zegt het college ook: Met de gemeenteraadsverkiezingen in aantocht is het aantal doelen en resultaten beperkt omdat de wensen en uitgangspunten van de nieuwe gemeenteraad nog niet bekend zijn.

En: alles staat nu in het teken van het afronden van het College Uitvoeringsprogramma en het oogsten van wat in de afgelopen periode is gezaaid.

Het college is gelukkig wel benieuwd naar ideeën die onder ons leven waarmee zij aan de slag kan gaan.

Ik kan u vertellen, wat ideeën betreft houden we ons bij D66 niet aan die raads cyclus van plannen maken, oogsten en dan wachten op een volgende coalitie.

Gelukkig sorteert dit college daar ook al een beetje op voor met bijvoorbeeld het ontwikkelfonds grote maatschappelijke opgaven.

Want grote maatschappelijke opgaven zijn er zeker.

Daar zouden we het over moeten hebben.

En liever niet wachten tot na 18 maart 2026.

Ik geef dan ook vast een voorzet van waar het wat D66 betreft over moet gaan: over het bouwen van woningen en vooral van gemeenschappen.

Het gaat om een West Betuwe waar iedereen geschikte woonruimte kan vinden, waar jongeren in de eigen woonomgeving een start met hun volwassen leven kunnen maken.

U weet dat we met meerdere raadsleden uit verschillende fracties bezig zijn met een initiatiefvoorstel voor kernbinding om hen daar een klein steuntje in de rug bij te geven.

We gaan er van uit dat dit voorstel ook door het college omarmd wordt. Ik hoor graag of dat het geval is.

We willen ook dat meer individuele woningbouwinitiatieven van inwoners van de grond komen.

Wij vragen daarom nogmaals om een bouwmeester of bouwbaas die juist ook deze kleinere bouwprojecten kan vlottrekken.

Die als het schuurt met bestaand beleid met voorstellen komt om het toch mogelijk te maken. We horen graag uw reactie daarop.

En naast plannen voor onder meer Beesd Noord en Deil willen wij bijvoorbeeld zo snel mogelijk plannen voor een nieuwe uitbreidingslocatie op de 10 hectare gemeentegrond in het gebied het Spijk tussen Tricht en Buurmalsen.

Willen we over een aantal jaren daar de schop in de grond kunnen steken dan moeten we nu al beginnen.

Wat vindt het college daar van?

Cultuurhistorie is voor ons belangrijk maar soms kan er meer, met voldoende respect voor onze cultuurhistorie

Wij dragen zelf met onze besluiten bij aan nieuwe cultuurhistorie

Er kan ook meer door als college vaker adviezen van de welstandscommissie naast u neer te leggen.

Bent u dat met ons eens?

Wat ons betreft spreken we voortaan ook over Wimby ipv Nimby. Wel in my backyard.

Want wij vinden het belangrijk dat de nog niet zelfstandig wonende woningzoekenden een stem krijgen.

Eerder vroegen wij om een denktank wonen waarin zij dat krijgen. Wij horen graag hoe het hiermee staat, of deze er nu eindelijk komt.

Wat ons betreft is het bouwen aan gemeenschappen de grootste maatschappelijke opgave voor de toekomst.

Gemeenschappen bouw je door groen, dorpsommetjes en plekken om te ontmoeten te creëren en het verenigingsleven te ondersteunen.

Waardoor je als dorps-, wijk- of stadsgenoten elkaar ziet en spreekt en beter leert kennen.

De beste remedie tegen eenzaamheid, wantrouwen en een toekomst met grote personeelstekorten in de zorg.

Daar zijn we al goed mee bezig met ons kernenbeleid maar ook zorg en ondersteuning willen wij zoveel mogelijk vanuit de kernen organiseren.

We pleiten dan ook voor het nog meer ondersteunen van initiatieven vanuit de lokale samenleving die ontmoeten en het voor elkaar zorgen tot doel hebben.

We horen graag of het college die visie op kerngericht werken in het sociaal domein steunt.

Wij vinden het fonds voor grote maatschappelijk opgaven echt een goede vondst.

Het budget is gezien de opgaven die er liggen wel laag, maar we nemen aan dat dit vooral gebruikt gaat worden voor planvorming.

Klopt dat?

Wij pleiten wel voor een integrale aanpak.

Zo stellen we nu bijvoorbeeld geld beschikbaar voor wonen, zorg en leven.
Daar wordt met allerlei externe partijen over de toekomst nagedacht.
Ons advies: doe dat zo integraal mogelijk en betrek daar ook de eigen organisatie bij.
Want een groene buitenruimte die bewegen en ontmoeten stimuleert moet ook onderhouden worden.
Daar kan de inbreng vooraf van onze eigen experts die dagelijks in het onderhoud van de buitenruimte werkzaam zijn cruciaal zijn.
Ik hoor graag wat het college van zo'n integrale benadering vindt.

Tot slot.

Het college benoemt ook wat ons allen, of we nu raadslid, burgemeester, wethouder of ambtenaar zijn, verbindt.

Dat is onze unieke en prachtige gemeente, de groene poort tot de Betuwe .

Dat kunnen we als D66 alleen maar onderschrijven.

Naast het inzetten van de toekomststoel zouden we daar ook nog het touwtje uit de brievenbus aan willen toevoegen.

Ik daag u uit om dit touwtje, in ieder geval symbolisch, te gebruiken.

Raadsleden, collegeleden, ambtenaren en ook inwoners.

Stel uw voordeur voor elkaar open. Loop eens bij elkaar naar binnen. Ga in gesprek en leer elkaar beter begrijpen.

Want hoewel we hier in deze zaal allemaal verschillende idealen, ideeën en verantwoordelijkheden hebben, uiteindelijk gaat het om een goede leefbare toekomst voor hen die nu nog niet geboren zijn.

Laten we elkaar dus opzoeken om het er vooral met elkaar over te hebben.

Zijn wij op de goede weg om goede voorouders te worden?

Rita Boer Rookhuiszen

Fractievoorzitter D66 West Betuwe